

І сукому наукається,
В ового не цурається...
Т. ПІВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНЧ: HENDERSON 5-8740
New York's Telephone:
BARELAY 7-4125

PIK LXVII. Ч. 203. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 21-го ЖОВТНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 21, 1960 No. 203. VOL. LXVII.

ЗДА НАЛОЖИЛИ ЕМБАРГО НА ЕКСПОРТ ДО КУБІ

АМЕРИКА ПРИПИНІЛА ВІВІЗ ТОВАРІВ ДО КУБИ
КРИМ ХАРЧІВ, ЛІКІВ І МЕДИЧНИХ ІНСТРУМЕН-
ТІВ; ЕМБАРГО ДІЄ ВІД 20-го ЖОВТНЯ

Вашингтон. — 19-го жовтня ЗДА заборонили продавати Кубі, що є під режимом Фідела Кастра, майже всі товари крім харчів і ліків. Цим способом ЗДА хочуть підлати економічні основи Кастровому режимові, який на початку цього місяця націоналізував майже 400 приватних підприємств. Він не зможе купувати в ЗДА частини до тих машин, які були куплені в цій країні. Зарядження департаменту торгівлі з другим рішучим кроком — реакцією на беззаконня актів уряду Кастра, бо першим було зменшення цукрової квоти Кубі. Морська адміністрація одночасно заборонила продавати, вивозити або передавати Кубі американські кораблі. Це зарядження сталося 12 годин після того, як віце-президент Річард М. Ніксон говорив на зборах Американського Леґіону на Флориді про те, що будуть застосовані до Кубі економічні санкції. Згідно з цими зарядженнями не можна буде продавати Кубі частини до машин, які потрібні хемікалі до рафінування нафти, цукрувальні та інші промислові об'єкти, які були власністю американських громадян, і які Кастро конфіскував. Це зарядження гостро дітне кубинський економіку, бо Куба до 75% своїх товарів купувала в ЗДА. В 1957 році ЗДА вивезли до Куби товарів на суму \$617,500,000, а в 1959 році вартість американського експорту на Кубу вносила тільки \$436,700,000. До липня ц. р. експорт ЗДА до Куби становив — \$19,300,000. Цього року СССР збільшив свій експорт до Куби, головним чином нафтової ропи, зброї і добрив. 2-го вересня департамент торгівлі заборонив був вивіз на Кубу ліків та тваринних автомобілів, вважаючи їх за товари, важливі для збройних сил. Нове зарядження не відноситься до тих товарів, які с вже закуплені і с вже завантажені до вивозу. Іх можна буде експортувати до 21-го листопада. Не можна вивозити тих харчів, за які уряд платить фермерам допомогу: кукурудзу, пшеницю, рис, і насіння сої. Ембарго об'єднує від 20-го жовтня. ЗДА отримали з тими економічними санкціями, що не хотіли загострювати ситуації. Державний департамент заявив, що кінці треба було боронити свої законні і економічні інтереси тих американських громадян, яких Кастро конфіскував іх підприємств. На думку державного департаменту численні латинські держави радо приймуть це американське ембарго, і проти будуть тільки ті, які виявляли прихильність кубинській революції Фідела Кастра. Гадують, що ці економічні санкції зроблять режим кубинського диктатора вповні залежним від СССР. Віце-президент Ніксон мав вимагати від Президента, щоб найшвидше зарядив економічні санкції у відношенні до Куби. Представники державного департаменту і департаменту торгівлі остерігаються, щоб не сподівалися надто великих наслідків від ембарго, бо воно не зможе спричинити залягання режиму Кастра.

Ділом, словом і руками...

Передвиборчу кампанію в Америці, від партійних конвенцій починаючи, нещадно називають "найбільшим видивом на землі". Кандидати і їхні прихильники роблять все можливе, щоб здобути прихильність і голоси виборців. Акція іде метильки ділом, себто відділом на дотеперішній "рекорд", і не тільки словом, що гомонить безперервно в радіо і телевізійних приймачах, але й руками, як це видно на фотографії побіч. Сенатор Кеннеді (зліва) збирав собі голоси стискаючи багатьох протистівних "до нього рук, а віце-президент Річард М. Ніксон руками своїх рук надає відповідної ваги своїм аргументам.

Ніксон закидає Кеннеді 13 помилок у виборчих промовах; Кеннеді заповідає спростування тверджень Ніксона

Нью Йорк. — Віце-президент Річард М. Ніксон видав 19-го жовтня окрему "білу книгу", в якій закидає, що його притивник сенатор Джан Ф. Кеннеді зробив аж 13 помилок в цитуванні різних документів на телевізії під час дебати з Ніксоном і у своїх промовою під час виборчої кампанії. Ніксон заявив в цій брошурі, що він мусів спростувати ті перекручування Кеннеді, бо треба щоб виборці знали дійсну правду. Ці нечестиві в заявах Кеннеді відносяться до різних проблем: справи оборони островів Марш і Кайманів, економічного росту ЗДА, медичної опіки для старших осіб, будівельної програми, охорони лісів і диких тварин та інших. Сенатор Кеннеді заповів, що він спростує твердження Ніксона також в окремій брошурі. Обидва кандидати прибули до Нью

Ніксон і Кеннеді взяли участь в тій самій імпрезі в Нью Йорку

Нью Йорк. — 19-го жовтня обидва кандидати на президентство — віце-президент Річард М. Ніксон і сенатор Джан Ф. Кеннеді, промовляючи на річному прийнятті, яке влаштувала в готелі Вальдорф-Асторія Фундація ім. Альфреда Сміта, заявляючи, що в теоретичній виборчій кампанії немає того релігійного фанатизму, який був в 1928 р., коли вперше в цій країні кандидат на президентство католик ірландського походження Альфред Сміт, обидвох кандидатів представив 2,500 присутнім ньюйоркським кардиналом Франсіс Спелман, який казав, що обидва вони віддані справі добробуту ЗДА, обидва мають ясність думки та сдобні розв'язувати ті важливі проблеми, які стоять перед ЗДА. Обидва кандидати мають добрі інтенції служити

Обидві партії вірять, що рекордова ресстрація принесе їм перемогу

Нью Йорк. — Щоденник "Нью Йорк Таймс" переніс опитування в 9-х "стратегічних" стейтах — етернах, що цього року вносили в рекордно високе число зареєстрованих виборців. Провідники обидвох партій, демократичної і республіканської, заявляють, що більше число американців із правом голосу вмовляють їм перемогу в дні 8-го листопада, але в дійсності перебіг може бути тільки однією партією. Демократи вказують на те, що більша ресстрація в містах вийде їм на користь, бо новозареєстровані, це в більшості робітники, а

СССР ПОГРОЖУЄ БОЙКОТОМ НАРАД НАД РОЗЗБРОЄННЯМ

Об'єднані Нації. — Валеріан Зорін повторив на 99-членній Політичній Комісії Об'єднаних Націй відомі хрещові аргументи у справі міжнародного роззброєння з погрожуванням, що Совети не візьмуть участі у таких нарадах над цією справою, які будуть розглядати "безпартійні" західні пропозиції і тому будуть "втрата часу". Заява Зоріна прийшла в минулу середу, у першому дні дебат над проблемою міжнародного роззброєння на нараді Комісії. У відповідь американський делегат Джеймс Водсворт заявив, що ЗДА ні не виступлять з Комісії з будь-яких причин, які не дадуть себе застрашити советськими погрозами щодо бойкоту праці Комісії. Повторюючи виправдання Хрущова, чому Совети виступили з Женевської конференції роззброєння, Зорін закінчив західним державам, що вони проводять в нарадах про роззброєння тактику "втрата часу". Якщо Зорін роззброєння і союзники заявив він, настанови на свої негативні позиції, то картина праці цієї Комісії стане неможливою. Советський Союз не братиме участі в такому гайкуванні часу". ЗДА, Канада і Пакистан негайно протиставились тому новому советському шаптану, а Джеймс Водсворт заявив, що коли советська пропозиція на генеральне і тотальне міжнародне роззброєння впроваджено 4-ох років вимагає, щоб у першій стадії роззбро-

Французький парламент признав де Голеві атомову програму, зазначивши опозицію

Париж. — Французький парламент затвердив план президента де Голля здійснити власну збройну атомову програму, але те голосування — 54 : 213 — вперше виявило яку велику опозицію в парламенті, який до цього не бувало. Від програми де Голля втручались голоси Незалежної Партії та об'єднаної дисципліни, єдиної в урядовій партії, що і одностайно програмує с підтримання де Голля. Трьох голосів тієї голлівської партії, які голосували "проти", негідно висловлено з партії. Тенер почався дебати над

Луку Кізію з УССР двічі прикликувано в ОН до порядку

Об'єднані Нації. — Голова Вірчої комісії Генеральної Асамблеї ООН д-р Аднан Пасі з Пакистану двічі прикликував в минулий вівторок до порядку члена делегації УССР Луку Кізію під час його промови в дебатах над советською резолюцією про негайне припинення державної війни. Кізія твердив, що існує ще в світі 54 країни, які давно повинні були віддати свою державність, якщо колоніалісти не були б цьому противились. — при чому невідомо, чи він мав тут на увазі також Україну і її повну залежність від імперіалістич-

Нуба виступила з Міжнародного Банку Відбудови і Розвитку

Гаваї. — Кубинський президент 18-го жовтня видав окремий декрет, згідно з яким Куба перестала бути членом Міжнародного Банку Відбудови і Розвитку. В декреті говориться про те, що немає причини бути членом цього банку, "економічна політика якої с далека від тих вимог, які має кубинська економіка". Куба с членом цього банку від його заснування в 1945 році. Він почав діяти 25-го травня 1946 року, маючи капітал 10 мільйонів доларів. В 1959 році капітал цього банку зрос-

Канада проти ембарга у відношенні до Куби прем'єра Кастра

Оттава. — Канадський прем'єр Джин Діфенбекер заявив, що його уряд не має наміру застосувати економічні санкції у відношенні до Куби, що с тепер під прокомуністичним режимом прем'єра Кастра. ЗДА вже 19-го жовтня повідомили про застосування ембарго, щоб не вивозити жадних товарів до Куби, за винятком харчів і ліків, щоб не шкодити кубинському населенню. В економічних

59 відсотків опитуваних щоденників підтримують Ніксона, 14% Кеннеді

Вашингтон. — Асоціація Часовисних Підприємств розіслала запити до тих щоденників, яких вона обслуговує своїми часовисними статтями, і дістала відповідей від більше, як 300 щоденників, з яких виходить, що 59 відсотків цих часовисних підприємств кандидатуру віце-президента Річарда М. Ніксона, і тільки 14 відсотків с за сенатора Джана Ф. Кеннеді. 6 відсотків щоденників же не зайняли становища в цій справі, бо чекають на дальший розвиток виборчої кампанії. Вони займають становище аж перед самими виборами. 21 відсоток щоденників заявили, що вони взагалі не рекомендуватимуть виборцям жадного кандидата, тільки об'єктивно інформувати

В КЛІВЛЕНДІ ТА В ЯНГСТАВНІ ВІДБУЛИСЯ ОКОУЖНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

Клівленд. — В минулу п'ятницю, 14-го жовтня ц. р. в цій конвенційній місті УНСОЮЗУ відбулися організаційні збори Відділів УНСОЮЗУ клівлендської округи, в яку входить 15 Відділів, з Клівленду, Акрону, Лорейну і Лейкуду. С це одна з більших округ із членством УНСОЮЗУ, яке досягає чотири з половиною тисяч. Зборами, на які прибули представники 11 Відділів, кермував голова Округу голрадний Дмитро Пшага, а секретарювала пані О. Олінкевич. До президії зборів належала також б. заступником голови Відділів УНСОЮЗУ п. Е. Зепко-Жеребняк, секретарем 180-го Відділу в Акроні. У зборах взяли участь гол. секретар УНСОЮЗУ д-р Йоселанд Падок, який в годинний доповіді з'ясував поточну працю та завдання УНСОЮЗУ в центральній на місцях. Підкреслили численні корисні зміни введено останньою конвенцією до Головного Уряду УНСОЮЗУ на своєму останньому річному засіданні в травні ц. р. гол. секретар піднімав, що

Комуно-китайський „президент” збирається іхати до Москви

Гонг Конг. — За вістками з Пейнінгу — на з'їзд комуністичних партій з цілого світу до Москви з нагоди недовгих роковин жовтневої революції вибирається „президент” комуно-китайської республіки Лю Шао-чі. Він поїде, мабуть, в товаристві прем'єра Му Би-ля і вони матимуть за головне завдання не тільки замішфестування нерозривної єдності советсько-китайського комуністичного фронту, але й на внутрішніх справах виправити ідеологі-

У СВІТІ

● У Конго фактично урядові банківні гроші, покладені до життя „літчим мушем” повноцінним Мобуту з поведінкою молодих конголезьких студентів закордонних університетів, на чолі з 30-річним колишнім міністром закордонних справ з першого уряду Люмумби, Жастеном Бомбо, Люмумбе не має ніяких справ, делегати прем'єра і перебувають бездіяльно в ізоляції, займаючись тільки інтригами. В давній урядовій резиденції, яку окупують подвійні кордони війська — конголезького і ООН.
● Шведсько-корейський міністр фінансів Кім Юнг Сун іхав разом з своїм директором бюджету до ЗДА, щоб у Вашингтоні перегоріорити про давший фінансову допомогу для Південної Кореї. Один з

В АМЕРІЦІ
● Колишній голова Комітету Крайового Демократичного Стіфен А. Мічелл заявив, що лоси в 35-х стейтах, а Ніксон майже більшість тільки в 15-х стейтах. Але переведення опитування серед виборців виявляють, що поки що ніхто з обидвох кандидатів не має задоволення серед 537-х округів, це значить, що ніхто не має дості задоволення 269 голів. Прихильники Ніксона заявляють про перемогу свого кандидата.
● Урядові ньюйоркської безпальної дружини Сміт звинувачили в прайі 70-річного свого менеджера Кейсі Стенгеда, який заявив, що ставивши 12 років і він до дружини до численних перемог. Ного звинувачення з огляду на його вік, хоч він не хотів захищати цього становища.
● Річна плата вносила по \$80,000 за сезон. 31-го жовтня Стенгеда дістало понад \$160,000 як частину з прибутків цього спортивного клубу.
● Політичний втіхач із Куби редактор Амадео Г. Варлетта, який тепер живе в Боготі, Колумбії, заявив, що в невідлі в Гаваї був атентат на прем'єра Фідела Кастра, який мав шість, бо його не поцілили кулі тих осіб, які стріляли до нього. Шеф канцелярії Кастра д-р Хуан Орта заявив, що це с видумка редактора Варлетта, бо в Гаваї не було жадної спроби атентату.
● З Оттави (Канада) повідомляють, що там в цьому році було 586 захворувань на поліо, на багато менше ніж минулого року, коли в тому самому часі на цю недугу нещадно 850 осіб.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year \$12.00, six months \$6.25; three months \$3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00, six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢. Передплата: На рік \$12.00; на шість місяців \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на шість місяців \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У.Н. Союзу, чоловіків і жінок, 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не muszą віддавати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібі виправляти і скорочувати повертати тільки тоді, коли автор собі не верту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Незавидна роля

На вірній Комісії Об'єднаних Націй, що займається справами країн, які належать до системи міжнародного вірного управління, або існують, як бездержавні, поза тією системою, ідуть дебати над проблемою приналежності державності недержавним націям. Хрущов, який розпитує в цій справі на Генеральній Асамблеї, мав на увазі виключно африканські народи, які не мають власних держав, і північє, коли канадський прем'єр Діфенбекер та інші промовці притгували, що найбільшю сучасною політичною імперією є Соевський Союз. По цій самій лінії, устійніє секретаріатом компарті ССРСР, виступав у минулому поведучий в названій Комісії член делегації УСРС в Об'єднаних Націях, Лука Кіла. Він знайшов у світі 51 бездержавний народ, і домагаєтьс "негайного" призначіння їм державності, а своє обурення з приводу нещадної долі тих здібальших африканських країн виявляв так палко, що головуючи на Комісії арабський дипломат з Іраку двічі закликав його до порядку.

У цьому виступі підсвідомого, українця кривдять глибокий трагізм. Кімб обурював правильний принцип, що всім народам у світі належить право власної, за своєю волею упорядкувати своєю власною державою. Але йому вільно тільки лаяти французів та їх відношення до африканських арабів і етнікувати місію Об'єднаних Націй в Конго, яка не захотіла підтримати анархічного демагога Лумумби. Зате йому не вільно ні словом натякнути на повну залежність псаєдо - уряду УССР від Москви, на фінансовість української державності, на псевдодержавницьку російську політику, ведену в усіх ділянках життя України. Оце виступав українцем у міжнародному парламенті в Нью Йорку, який боронить африканських вояцьких і актів судового беззаконня та економічного бандітазму супроти ЗДА і американських громадян.

Прислухаючись до всього цього шуму наважко Куби, багато людей у ЗДА і у світі відслідковують адиування з приводу, мовляв, нерівності такої могутньої держави як З'єднані Держави Америки. На думку цих "адиуванних" людей ЗДА могли б зліквідувати кубинських "болак" однією рішучою мілітарною акцією, навіть гострішою дипломатичною інтервенцією або й економічною блокадою. При цьому дехто погоджується на Совєти, заявляючи, що Москва, якби вона спитикулася донебудь на такому "Кастрі", то усунула б його зразу ж, без озву і відлику.

мурини, але не має права боронити своїх земельки. Він не має права заглядати про десятків письменників і мистців, ув'язнених, засланних і побитих та те, що в їх творчості Москва знайшла небезпечні для її колоніального водіння нотки. Він не має права говорити про декадлі гострішу русифікаційну політику Москви в Україні, яка плекає там провінційний етноцифізм в театрі, музиці, епосі, танку, щоб придушити природний розвиток української культури, зловиди її на ніжний від московської культури рівень, не досягаючи виступати їй назустріч, як рівноправний із західними культурами. Ному не вільно говорити про економічну експлуатацію України в користь Росії, не вільно нагадувати на щоби добровільне, а насильдзі примусове масове виселення української молоді для обробки цінних земель в Казахстані, про найжорстокіші умовини, в яких живе там молодь. Ному не вільно говорити про весь той русифікаційний тиск, про всю ту атмосферу терору в Україні, наслідок якої на вулицях Києва, Харкова чи Одеси українське мову чути рідкіше як на вулицях Нью-Йорку, Шінгаї чи Філадельфії. Там, в Африці, Кіда бачити колоніалізм, але в Україні він його не сміє бачити.

Вірячи в здоровий глузд, інстинкт і властиву кожній людині інтелектуальність, ми переконані, що Подорожний, Кізи і їм подібні, що їх вислали Москва до Об'єднаних Націй, при своїй зловільності і зухваті Маркса, Леніна і Нікіти Хрущова, не такі свідомі тієї принципової ролі, яку вони виконують. Годі припускати, щоб вони дійсно бачили державну свободу в Україні та колоніальний імперіалізм Америки на Кубі! І саме в тій примусовій захищеності, в тому змусненому лаянстві, у тому конфлікті між пристойністю, що її повинен виявляти кожний українець, і розхристаністю московського пропагандиста — тиєся тріатом.

ІСТОРИЧНІ ЗАКОВИКИ

Піднято „Свобода“ при-
сила репортаж про Міжнарод-
ний конгрес історичних на-
ук, що відбувся в Стокголь-
мі. Чомусь для означення у-
часників конгресу реторичної
фігури — метоніми. Згадує-
ть, мовляв, не історики, а та-
кі самі історичні науки. Мож-
ливо, що це така собі химера
репортёрового пера, а може
бачили підписи історичній
авантюрист дівочих осіб...

Але законика не в цьому, а
в чомусь іншому.

Українська історична наука
виступила на конгресі з тезою,
що Київська Русь була
державою наших рідних пред-
ків — українців. Проти цього
сильно заперечувала мос-
ковська історична наука, до-

повняючи, що українці по-
никнули на світі щойно в XV
столітті, а до того були самі
„русские“, себто, казачки ет-
нічне, кацапи, або по-те-
решинському старій брати. У
дівизіянському столітті вони
зникли з нашої землі, а на їх
місце виникли українці.

І саме тут ми натикаємось
на підла законика.

Перша законика: мляві
кацапи та їх захлябаність і
лакеєрність на всієї терито-
рії, не можна аж ніяк при-
пустити, щоб вони раптом і
без уважкої причини віддали
свою землю якимось прибуду-
дан, а самі пішли собі геть.
І то кривд тоді, як Москва за-
попадливо збирала „русские“
землі.

Третя законика: якщо не
було переселення народів, то
заляшастість припущення, що
сталася Овідіуса метаморф-
ози: кацапи поробилися укра-
їнцями! Але це легко сказа-
ти, а ви спробуйте каналу про-
українізувати! Скрипник про-
бував, а що з того вийшло?
Всекапальський бунт. Во що
 власне така українізація оз-
начас?

Якщо московська наука ка-
же правду, то така україніза-
ція означає насамперед, що
господарі нагло і без уважко
зрозумілої причини обгороди-
ли свої обитаті тинами і на-
садили вишневих садочків, а
господині побілили хати і по-
вичинали з них усяку паску-
ду, в першу голову тарганів

ДОКАЗ НАШОЇ ЖИВУЧОСТИ

У нашої спільноти на американському континенті спостерігаємо речі, які збуджують тривогу за наше майбутнє, а саме — поступове байдушіння до громадських справ, щораз меншу участь людей в наших імпрезах, щораз менше число в громадських організаціях ідеалістич-півонерів, що віддають свій час, енергію і труд для народних справ. Збгагачування і самозадоволення в добробуті поступово беруть верх у нашому щоденному житті.

Але, при цих недомоганих і тривожних проявах, не бракує у нас і цілком виразних та надійних доказів нашої живучості. Сюди треба зарахувати похвальні зусилля для національного виховання нашої молоді в школах і молодечих організаціях, сюди належать прояви творчої ініціативи та постійні намагання протидіяти й протиставлятися нашому занепадові. В цьому одну з вирішальних роль грають наша преса і наші видавництва, що самі з чи не найбільш переконливим доказом нашої живучості. Це тим більше, що працювати їй приходится в зростаючих фінансових труднощах.

Для прикладу згадаємо „Свободу“, що саме тепер веде свою власну одномісячну кампанію за добровільну доплату до передплати та на пресовий фонд. Фінансові труднощі „Свободи“ відомі. Врештічизна більшість її передплатників, що с членами УН-Союзу, платять за неї місячно лише по 65 центів і мають за це український щоденник і англomовний тижневик. Пересічно в передплаті „Свобода“ коштує два з половиною центи, чого зазедви вистачає на папір і пошту. „Свобода“ видає ще дитячий місячник „Веселку“, до якого мусять доклатати шість-сім тисяч доларів річно. Тільки частину недобору можна покрити прибутками з оголошень. Ситуація могла б поліпшити тільки Конвенція УН-Союзу, що б у звичайному тижневиково-

власником видавництва, збільшили відповідно передплату. Однак, остання Конвенція, як і попередні, вважала за відповідніше, щоб „Свобода” кожного року в життєві вела кампанію за добровільну доплату до передплати та на пресовий фонд і цим покривала свої недобори. Це вона і робить, себто веде кампанію, але її вислідом щораз трудніше як і недобори покривати, вже з тієї простої причини, що кошти видавництва з кожним роком збільшуються, не кажучи вже про необхідність дальшого розвитку. З газетою подібно, як з Аїцією в країні учасе, яка мусіла бігти з усієї сили, щоб лише стати на місці, що я казати, щоб зробити бодай один крок вперед.

І „Свобода” біжить, хоч це, можливо, і не кожному видно. Не зважаючи на всі труднощі, вона постійно розбудовується і всіми силами намагається виконувати ту роль, яку їй сама доля призначила в пануючому суспільстві. Минувало і цього року „Свобода” єдина зустріла прихід кита нашого народу Нікити Хрущева до Америки надзвичайними виданнями англійською мовою, вибивши цим нову прогалину в своєму бюджеті, але й доклалиши нову стегуку до будови кращого майбутнього, нашого народу. Таких прикладів можна б наводити багато більше, але згадуємо це тільки про те, що тепер

Заразом чоловіки погодили бороди, а декотрі запровадили на головах чуби (оселеді, „хакли“), тим часом як дівчата посиділи сарафани і вдягнулися з керсетки та платки. Одночасно змінилися всі звичаї і обичаї, всі наїдки і напитки, танці та музики. Люди закинули балбайку і гармошки, а запровадили собі тріости музики та інші атрибути буржуазного націоналізму — укромю, клучині відмінок, конгресоліційні „ови“ та „еви“ тощо. Але що найважливіше, змінилася основна функція людського життя: коханні і залицяння!

Залучає бо пісня:

Сіднай коня та виїжджай
а двора,
Бо ти не мій, я не твої!

Діставши гарбуза, козаче-
ньо з одчаю готовий був за-
гнатися аж до Дунаю:

Прілецу я до Дунаю,
Стаю, главу, подумаю:
Чи мені втішитися?
Чи з коника вбитися?
Чи об камінь роздробитися?

У такій трагізм перемінні
досі козаче кохання, що впо-
ра це, за панування кацапе-
ської формції в нашій історії,
тішилося такою ласкою, та-
кою жалісливістю, таким ми-
досерям ізбоку дівчат:

Ой плаче-плаче
Молодий козаче.
Що вже третій вечір,
Як дістну бачин,
Вийди, дитино!
Вийди, рибчино!

А й ані втютюки:
Ти, козаче, молоденький,
В тебе коник вороненький.

Ти, мальчишка! Ти, бедня-
жечка!
Ти ссани-ссани ти голо-
вущу!
Ти ссани-ссани ти голо-
вущу!
Да на правую на старону-
шку.
Ти на правую, ти на лівую,
Ти ка мис на груди, на
груди белую!
На груди ледяте, чіжало
вдихає...

НЕЗГОДА В СІМЕЙСТВІ

За рік мають відбутися вибори до парламенту Західної Німеччини, що засідає в місті Бонні. Уже тепер німецькі партії готують сили для виборчої кампанії. Так, як в А-терці і в Англії у виборах поодинокі відбувається між двома великими партіями, в Західній Німеччині дві партії змагаються за провід у державі. Це — Християнсько-Демократична (або — соціально) Унія і Соціал - Демократична партія. Дієчі у виборах — 1949 і 1955 рр. — Соціал - Демократична партія програвла і, як заповнило внаслідок, з власної вини.

Соціал - Демократична партія була створена майже 100 років тому, як партія робітнича, в надії, що з поступом пролетаризації більшість людності в Німеччині піде за нею. Однак, суспільно - господарський розвиток у 20-му віці, особливо після другої світової війни пішов в іншому напрямі: число робітників фізичної праці зменшилося, (внаслідок раціоналізації виробництва), зате збільшилася кількість робітників з «білим комірем», людей з освітою, які вже не почувати себе пригнобленими, безправними „пролетарями“, як це було в добу, коли Маркс писав свій „Комуністичний Манифест“. Розумнішалися також люди „середнього стану“, які не творять групи капіталістів - буржуазії, а виконують службову роль, як власники невеликих підприємств, що стоять між великим капіталом і робітництвом.	Але неадекватні вибори примусили Аденауера і Ергарда примиритись, хоч, очевидно, ця „згода в семействі“ не може заглушити глибокої щілини, яка розділяє двох політиків - На цьому прикладі бачимо, що державні мужі не завжди керуються холодним розумом, а, навапак, деколи піддаються настроям прихильності чи неприхильності до тих чи інших осіб. Коли читаш спомини творця німецької імперії Бісмарка, то мимоволі приходиш на думку порівняння з Аденауером. В обох цих політиків видно нахил трактувати членів свого уряду не як колег, що мають відповідати за діяльність своїх міністерств, а як урядовців, яким прем'єр уряду наказує. Цією системою Бісмарк не дав можливості створити в Німеччині нормального режиму, бо й після його димії міністри почували себе урядовцями.
---	--

Німецька Соціал - Демократична партія відповідно оцінила цей розвиток і запровадила зміни в своїй програмі. Партія не ставить собі завдання націоналізації підприємств, натомість пропонує — пліти соціальної політики, щоб зробити Західню Німеччину „державою добробуту”. Для цього німецькі соціал-демократи беруть приклад із скандинавських країн — Швеції, Данії і Норвегії, де соціал - демократичні уряди мають цілий ґрунт серед населення. Протягом десятих років парламентарного режиму німецька Соціал-Демократична партія дала немало визначних, талановитих діячів, що мають вплив у суспільстві. Недавно соціал - демократи повідомили, що в разі перемоги у виборах до парламенту їх кандидатом на прем'єра (канцлера) буде Віллі Брандт, голова Західного Берліну.

Супроти систематичній підготовці соціал - демократи до виборів партія Аденауера не має одностайного плану. С велику розбіжність між різними „крилами“ цієї партії і навіть у самому уряді. Канцлер Аденауер незабаром має 85 років, і думають, що після виборів піде на відпочинок. Не знати, хто стане в партії на його місце. Велику популярність має в Західній Німеччині міністр господарства, проф. Ергард, що має найбільшу заслугу в „господарському чуді“ Німеччини. Однак Аденауер не має симпатії до Ергарда і хоче мати своїм наступником у партії і в уряді іншу особу.

Ергард завжди був людяний до старого канцлера, але цього не можна сказати про Аденауера. Кілька разів, коли Ергард виїздив за кордон, Аденауер приймав рішення в господарських справах, які належали до компетенції цього міністра. Остані

Як бачимо, зміна величезна. Тільки не бачимо, чому таке сколося на світі Божім. Ось де заковика!

Але маємо ще одну головокрутку. У тому самому числі „Свободи“ українська історична наука оприлюднила розправу під заголовком „Звідкіля взялися українці?“. Автор її пише, що нашу рідину землю з давніх-давен заселяли такі люди:

Праутрофіни, трипільці, реоїни, скити, ситинці (?), сармати, цигани, лужичани, веїети, даки, бастарни, остготи, віліготи, рококліяни, гуїни, кельти, анти, тиверці, уліччі, угри, болтари, авари (обри), печеніги, половці, татари, ямпольди, торки, берендії, узи та інші.

До цієї людської карамхи треба ще додати поляків (-поляни) і кашуб (-козаків), як свідчить польська історична наука.

Як заповняє автор, що со-рокутати полі - демо - графію, що непосидючу циганерію

українці взяли і перемололи в собі, вибравши з неї все найліпше, а все погане винищуючи на сміття історії. І винищала досконала українська нація! Тут заковика в тому, що не знати, а звідкіля взялися самі українці, що перемололи в собі всю ту бурлячню. Автор не прорік.

І нарешті остання заковика. Колиш учили нас, що Україна дістала свою назву від того, що лежить на краю Європи. Дармащо ця назва була вже тоді, коли ще не було курсів українознавства, не було ніде ані одного НТШ чи ВУАН-у і наші люди не знали, що є на світі якесь Європа чи Європа. Потім вдумано ліпшу теорію — кельтську. Згідно з цією теорією, назва Україна походить від меча: євільни українці мечем, стільки твого! Німці, вороги кельтів, висміяли цю мочову науку і сказали, що нема ніяк про що говорити, така вона дурна. Але автор по-дав третю теорію — угро-ук-

З *Советської Преси*

У газеті „Правда України”, що виходить російською мовою, вміщено таке оголошення (подасмо в перекладі):

Поможіть знайти рідних!

1) Ужди ми під Харковом. У 1942 р. мене евакуювали з іншими дітьми у Середню Азію, де живу і зараз. Батьків не пригадую. Тільки з розповідей деяких людей знаю, що мос справжнє прізвище — **Сеґеда, знати Раїсою, а от по батькові чи Павлина чи Федорівна** — точно не знаю. Мати мою звали **Марією**. Народилась я в 1936 р. в серпні мні буде, 24 роки. Може хто знає, де мої рідні батьки? Це ж не наша провінція, що ми загубили одне одного. Дорогі товаришу, допоможіть мені їх розшукати!

Байбекова Раїса Муха-

2) В нашу комсомольську організацію звернувся радийний Бойцун Анатолій з проханням допомогти йому розшукати сестру Світлану 1942 року народження. В 1947 р. вони потрапили до дитячого в селищі Зелений Яр, де пробули разом до 1948 р., коли Анатолія послали у школу в селищі Жолтос П'ятихатського району, Дніпропетровської області. Потім він виховувався у колгоспі ім. К. Маркса, звідки в 1958 р. був призваний в армію. Він дуже просить знайти сестру, і ми також дуже просимо допомогти йому в цьому.

Секретар комсомольського осередку, сержант Перепьолкін.
Коментарі зайві: тепер уже 1960 рік!

Харківські задірки

Кореспондент "Ізвестій" Н. Загородній так описує деякі закутки сучасного Харкова:

"Зійшовши новою, недавно прокладеною автодорогою, ми опинилися на Сумській вулиці серед молодих лип і сорокатики, засаджених квітами бордюрів. В самому центрі широко розкинуто чудовий парк імені Шевченка. Та ось звертаємо за ріг, на Сумський

провузок. І наш супутник, головний харківський архітект тов. Шпара хмурніє. Стіна театру ім. Шевченка запарошена і брудна, фарба пооблазила, видно чорні плями. Двері артистичного під'їзду до того брудні і неохайні, що дивом дивуєшся, як з ним миряться артисти.

Ідемо далі. Біля будинку міської ради велика крамниця, обгороджена парканом з нефарбованих і неотесаних дошок. Одна з центральних магістралей міста — вулиця Свердлова — нагадує „торговельні ряди“ старих часів. Яких тільки крамничок, яток будок та рудучків тут немає! Більшість потворної форми і помалювані будинки фарбами!

А урні! Їх асортимент у Харкові прямо таки безмежний: с величезні гірськи з лямись химерними оздобами; с незграбні, зеленого кольору, вилиті з чавуну; с легенькі, блишані, що перекидаються від вітру.

Недавно міське управління вирішило позносити всі балькони, що загрожують упасти на голови прохідним. Це по-пеє від багатьох будинків"

Совєтська автоматизація
Ось як пише про прославлену совєтську „автоматизацію“ В. Чубенко із Запоріжжя в гумористичному журналі „Перець“ (число 9-те):

Захотів люкс водниці
Із сиропом нипити Гнат.
Дві монетки, як годяться,
Кинув піч у автомат.
Тільки трапилась заминка,
Лише сльозу Гнат ковта:
Не дає води машина
Пр грошенят не поверта.
„Ти постукай, — кажуть
хлопці, —
Гроші випадають уміть!“
Гнат послухав, по коробиці
Кулаком почав гатити.
А зовділя їм забалака
Як гаряче жінка зля:
„Щого гатити, дубуряно?
Бачиш, ще не напилася!

райську. Він звідкись допід-
дався, що назва України пішла
від перських слів — „утр“
і „арана“, що до купи озна-
чає „утри - аріїці“. І тут ма-
ємо заколику в квадраті, бо
утри такі аріїці, як і китай-
ський богдыхан. А крім того,
при чому тут наша бідна
Україна?!

